

ร เรือ วิถีชีวิตคู่ย่านคลอง

เรียบเรียงโดย วันใหม่ นิยม สถาบันอาศรมศิลป์

ในพื้นที่เขตจอมทอง ราษฎร์บูรณะ ทุ่งครุ บางขุนเทียน คลองนับเป็นเส้นเลือดหลักที่หล่อเลี้ยงผู้คนมาช้านาน ทั้งการเป็นเส้นทางคมนาคม แหล่งน้ำหล่อเลี้ยงเรือกสวน ไร่ นา พื้นที่นิเวศ พืชพรรณ และสรรพสัตว์ เส้นทางเชื่อมโยงวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และการจัดการน้ำในทีราบลุ่ม เช่น คลองด่าน คลองสนามชัย คลองบางขุนเทียน คลองบางมด คลองตาโตะ คลองสะพานควาย คลองหัวกระบือ ฯลฯ อีกทั้งเป็นย่านที่มีผู้คนหลากหลายวัฒนธรรมอาศัยร่วมกัน จนนำมาสู่วิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาที่สั่งสม ชุกช่อนตามมุมสองฝั่งคลอง จนมาถึงทุกวันนี้

หนึ่งในภูมิปัญญาสำคัญที่ขาดไม่ได้สำหรับย่านคลองนี้คือ “เรือ” ถ้าคนคลองไม่มีเรือ การจะเข้าไปดูแลรดน้ำพืชพรรณ ลิ่นจี่ มะม่วง กล้วย ส้มเขียวหวานบางมด ส้มโอ มะพร้าว ที่อยู่ตามท้องร่องได้อย่างไร แล้วถ้าไม่มีเรือ พืชผลจะออกสู่ท้องตลาดได้อย่างไร แล้วจะซื้อหาอาหาร เครื่องอุปโภคบริโภคที่ตลาดวัดไทรอย่างไร ผู้คนจะร่วมงานบุญประเพณีที่วัดราชโอรส วัดหนัง วัดบางพระทูนอก วัดยายร่ม วัดท่าข้าม มัสยิดดาริลหะซัน มัสยิดดารุลนาอิม อย่างไร ถ้าไม่มีเรือ โดยเฉพาะยุคที่ยังไม่มีถนนพระราม ๒ ถนนวุฒากาศ ถนนเอกชัย ถนนประชาอุทิศ ถนนพุทธบูชา ฯลฯ

๑. รู้จักเรือ ในวิถีชีวิตคนกับแม่น้ำลำคลอง เครื่องมือหลักในการเดินทางย่อมไม่พ้นเรือ มาทำความรู้จักเรือประเภทต่าง ๆ ในย่านคลอง ซึ่งมีหลากหลายประเภท ตามความจำเป็น และความเหมาะสมกับเส้นคลอง

- ๑.๑ เรือสองตอน - เรือกะเทย หรือเรือสะเต๊ป อุตสาหกรรมที่ชาวบางมดสร้างสรรค์ขึ้นมาคือ เรือทรงเหลี่ยมท้องแบนที่ต่อเป็นสองตอน ตอนหนึ่งท้องเรือติดพื้นน้ำ อีกตอนหนึ่งต่อให้ลอยพันพื้นน้ำ เพื่อลดแรงกระแทกของน้ำช่วยให้เรือวิ่งได้เร็วขึ้น นิยมใช้เป็นเรือแข่งขัน ในอดีตชาวบางมดเคยส่งเรือไปแข่งขันทั้งที่บ้านแพ้ว จอมทอง เป็นต้น ปัจจุบันมีสนามแข่งประจำที่วัดท่าข้าม เขตบางขุนเทียน อย่างไรก็ตาม เรือประเภทนี้มีเสียงเครื่องยนต์ที่ดังจนรบกวนผู้อาศัยริมคลอง นักแข่งเรือบางรายถึงกับแต่งเครื่องให้เสียงดังเพื่อประกาศศึคดา เป็นเรื่องที่ถูกเถียงของชาวคลอง

- ๑.๒ เรือป่าบ หรือเรืออีป่าบ เรือสามัญประจำคลอง ใช้ขนของและเดินทางไกลข้ามจังหวัดได้ เรือประเภทนี้ทรงเรือเรียวหัวท้าย ป่องกลาง ท้องเรือแบน ยาวประมาณ ๖ เมตรเศษ (๓ วา) ขึ้นไป ความกว้างประมาณ ๒ เมตร ความลึกท้องเรืออยู่ประมาณ ๑ เมตร สามารถบรรทุกสิ่งของในน้ำหนักที่ใกล้เคียงรถบรรทุก ๑๐ ล้อ หรือ ๖ ล้อ ลดหลั่นตามขนาดของเรือ คนย่านคลองด่าน คลองสนามชัย คลองบางขุนเทียน คลองบางมด คลองหัวกระบือ คลองสะพานควาย ฯลฯ นิยมใช้เรือชนิดนี้บรรทุกพืชผลจากสวนไปขายที่ย่านตลาดใหญ่ ๆ ริมคลอง เช่น วัดไทร ตลาดพลู ปากคลองตลาด สี่แยกมหานาค บางปะแก้ว พระประแดง ฯลฯ และยังสามารถล่องรับสินค้าจากย่านตลาดใหญ่ ๆ เหล่านี้กลับมาขายที่บางมดได้อีกด้วย
- ๑.๓ เรือแปะ เรือเล็กคลองตัวแห่งร่องสวน ลักษณะคล้ายเรือป่าบ แต่ขนาดเล็กกว่า ความยาว ๘ ศอก (๔ เมตร) จากขนาดเรือถือว่าเล็กเหมาะแก่การพายเที่ยวตามร่องสวน บางลำจะเจาะกลางเรือให้สามารถสูบน้ำขึ้นมารดน้ำต้นไม้ได้ จึงเรียกอีกอย่างว่า “เรือรดน้ำ” บ้างปรับใส่อุปกรณ์เครื่องพ่นปุ๋ยยา ในอดีตมักต่อด้วยไม้ ปัจจุบันเริ่มมีเรือแปะที่ต่อด้วยไฟเบอร์
- ๑.๔ เรือสำปั้น พี่ใหญ่ลำคลอง คือเรือต่อไม้กระดานสามแผ่นเสริมกราบ มีหลายขนาด ถ้าเรือรูปทรงเดียวกันแต่เป็นเรือที่ขุดจากไม้ทั้งต้น เรียกว่า “เรือมาด” ไว้เดินทางไกลและขนส่งตามแม่น้ำลำคลองที่ไม่ลึกมากได้
- ๑.๕ เรือหางยาว คือ เรือลักษณะต่าง ๆ ตามที่กล่าวข้างต้น หากว่าติดเครื่องยนต์เรือและติดใบพลัดกับเพลายาว เพื่อเพิ่มกำลังในการเร่งความเร็ว และกำลังในการรับน้ำหนัก เรือหางยาวขนาดใหญ่สามารถบรรทุกสัมได้ถึง ๑.๘ ตัน และบรรทุกกึ่งสัมได้ ๒,๑๐๐ กิ่ง สามารถขนส่งค้าขายได้ นอกจากนี้ ยังใช้เรือในการรับส่งคนเดินทางในชีวิตประจำวัน งานประเพณีทั้งพุทธ มุสลิม งานศาลเจ้าจีน ฯลฯ
- ๑.๖ เรือบด หรือเรือเข้มน้องจิวเครื่องฝึกสมาธิ เป็นเรือเล็ก ๆ รูปร่างเพรียว หัวท้ายเรียว แล่นได้เร็ว นั่งได้เพียงคนเดียว ใช้ได้ทั้งพาย และกรรเชียง มักใช้เป็นเรือบิณฑบาตของพระภิกษุสงฆ์ ในอดีตประมาณก่อน พ.ศ. ๒๕๒๐ ทุกเช้าพระภิกษุจากวัดยายร่ม วัดพุทธบูชา วัดหลวงพ้อ โอภาสี วัดบัวผัน วัดทุ่งครุ วัดราชโอรส วัดท่าข้าม วัดหนัง วัดบางขุนเทียนกลาง ฯลฯ มักพายเรือบด เรือสำปั้นเพรียว ออกรับบิณฑบาตจากชาวบ้านริมคลอง ทั้งนี้เนื่องจากเรือ

เหล่านี้มีรูปแบบที่เพรียวทรงตัวยาก หากทรงตัวไม่ดีเรือจะพลิกคว่ำได้ง่าย เรือประเภทนี้จึงเป็นเครื่องมือฝึกสติและสมาธิของพระภิกษุเป็นอย่างดี

เรืออีแปะ

เรือสำปั้นสวน

เรือบด

ที่มา: เพจ วิถี คนคลอง https://www.facebook.com/vitikonklong?locale=th_TH

๒. ภูมิปัญญา

๒.๑ ต่อเรือ นอกจากการใช้เรือแล้ว สิ่งที่บ้านคลองต้องมีความรู้การสร้างและซ่อมเรือ พอประมาณ ในการต่อเรือสิ่งสำคัญอันดับแรกคือ “กระดุกงู” หมายถึงโครงหลักที่วางตลอด หัวเรือถึงท้ายเรือ เป็นแกนของเรือ เมื่อวางกระดุกงูแล้วก็ต้องตั้ง “กง” บนกระดุก ระหว่าง กงจะมี “มือลิง” คือไม้สำหรับติดข้างเรืออยู่ในระหว่างกง หรือต่อจากกงนิยมใช้ไม้สัก แต่ง แดง เพราะเนื้อไม้หนาแน่น ทนต่อความชื้น

ทั้งนี้การสร้างเรือมี ๒ วิธีหลัก ๆ ได้แก่ เรือต่อ โดยใช้โครงประกอบกับแผ่นไม้ กระดาน อีกวิธีคือ เรือซุด จากท่อนไม้โดยใช้ขวาน มีด จอบ เสียม เป็นต้น มีวิธีการสังเกต ประเภทเรือ ถ้าเป็นเรือต่อจะมีไม้กระดานและไม้ยึด หากเป็นเรือซุดท้องจะโค้ง ในย่านแม่น้ำ ลำคลองใกล้เคียง มีอยู่ต่อเรือที่นิยม เช่น ดาวรุ่ง คลองจินดา (สามพราน) รุ่งโรจน์ วิวัฒน์ชัย เป็นต้น แต่ละเจ้ามีลายของตนที่เขียนสีประดับเรือเอาไว้ สมัยก่อนซื้อเรือต่อจาก “อู่เรือ เกียรติชาย” พระโขนง ต้องเอาเรือไปออกคลองบางปะแก้ว ผ่านประตูน้ำคลองดาวคะนองไป เข้าคลองพระโขนง “วิ่งผ่านคลองแสนแสบ สมัยก่อนลำบากมาก” อู่วิชัย อู่วิชิต ต้องมาจาก แถวนั้น บางมดแถวนั้นก็มีอู่ศิริโชค อู่มิตรอำนวย อู่หนองสิน อู่พะเยาสิน “สู้เขาไม่ได้” เพราะ เขาใช้ควงทองเหลือง ควงที่ยิงไปในไม้ หัวควงมันจะไม่ผุ จะคงสภาพอย่างงั้นอยู่กับไม้ ถ้าเป็น ควงเหล็กจะขึ้นสนิม ปัจจุบันในย่านคลองบางมดก็มีอู่เรือ “ตาสี” ต่อเรือแข่งเป็นหลัก

๒.๒ ตอกหมันชันยา เรือต่อจากกระดานต่อกันจะมีรอยต่อ หรือแม้แต่เรือซุดที่อาจมีรอยปริของไม้ บ้าง อย่างไรเสียต้องอุดรอยเหล่านี้ด้วยการชันยาและตอกหมัน เริ่มจากการตอกหมันคือ การ เอา “หมัน” ซึ่งเป็นเปลือกไม้ชนิดหนึ่งมาทุบผสมกับน้ำมันยาง แล้วจึงใช้สว่านอุดหมันที่ผสม น้ำมันยางตามรอยแตก จากนั้นจึง “ยาเรือ” ทับรอยหมัน โดยต้องเตรียมวัสดุที่ใช่ยาคือ ปูน แดงแบบที่กินกับหมาก น้ำมันยาง ด้ายดิบ เอามาใส่กะลาคนให้เหนียวเป็นเนื้อเดียวกัน แล้ว จึงทาที่รอยร้าวของเรือที่ลงหมันไว้ก่อนแล้ว สุดท้ายจึงใช้ “ชัน” คือ ยางไม้ชนิดหนึ่ง ทาทับ รอยยาเดิม

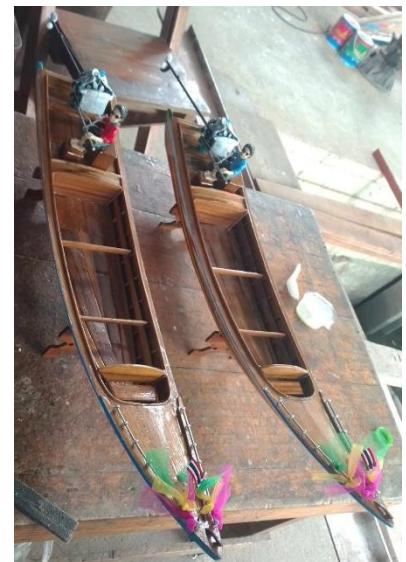
๓. เครื่องยนต์เรือ เมื่อโลกได้มีพัฒนาการทางเทคโนโลยีจนเกิดเครื่องยนต์ขึ้น ก็ได้มีคนไทยหลายรายที่ได้ ผู้ประยุกต์เครื่องยนต์รถมาใช้กับเรือตั้งแต่ประมาณปี ๒๔๘๐ - ๒๔๙๐ เศษ เครื่องยนต์ดีเซลมีกำลังมาก สำหรับเรือใหญ่ ถ้าเป็นเรือขนาดเล็กหรือขนาดกลางใช้เครื่องยนต์เบนซิน ช่วยเพิ่มความเร็วและกำลังในการ

บรรทุกคนหรือสินค้า เมื่อเรือติดเครื่องยนต์ มักมีคำเรียกเรือตามชื่อเครื่องยนต์ เช่น เรืออีซูซุ เรือหางยาวอีซูซุ เรือหางยาวฮอนด้า เรือปีาบสองสูบ เป็นต้น นอกจากความสะดวกสบายแล้ว การติดเครื่องยนต์เรือยังเป็นเครื่องแสดงฐานะของเจ้าของเรือในยุคนั้นอีกด้วย เพราะเป็นการสะท้อนรายได้จากการทำสวนที่มีมากขึ้น

ในย่านคลองบางมดเครื่องยนต์เรือเป็นที่นิยมตั้งแต่วราว พ.ศ. ๒๕๑๐ เรือเครื่องในคลองบางมดพอดีกับยุคเฟื่องฟูของสวนส้มบางมด เครื่องเรือเหล่านี้ที่ได้ก่อให้เกิดคลื่นขนาดใหญ่และคลื่นกระแทกแรง จากคำบอกเล่าชุมชน เมื่อคลื่นซัดฝั่งมาจนเขาเขาดิ่ง แนวลำประโดงเก่า ตลิ่งพังทำให้คลองกว้างขึ้น คลองบางมดเป็นคลองหลัก “ทุก ๆ คน ต้องเล่นผ่านไปทำสวน” คนทำสวนต้องวิ่งผ่านคือ คลองหน้าวัดพุทธบูชาไปผ่านมัสยิด ผ่านไปทางแถววัดบัวผัน คลองรางแม่น้ำ “ตลิ่งพังออกไปเสียหายมากจนคลองกว้างขึ้น” จนกระทั่งไปออกคลองรางยายเพียร “ใครทำสวนก็ขุดคลองไป” คลองซอยไม่กว้างนัก เพราะเหมือนเป็นคลองส่วนบุคคลตั้งน้ำเข้าสวน

เรืออีซูซุ เรือหางยาว ๑๔ วา ติดเครื่องอีซูซุ
(ที่มา: นายสมจิตร จุลมานะ)

โมเดลเรืออีซูซุ
(ที่มา: เพจ 3C project)

(<https://www.facebook.com/3CProject.BKK>)

๔. **เส้นทางเรือ** ย่านคลองต่าง ๆ ย่อมไม่อาจแบ่งแยกเป็นเอกเทศ ผู้คนย่อมเชื่อมโยงไปมาหาสู่ เอาแรงงานสวน จับจ่ายใช้สอย ซื้อขายแลกเปลี่ยน ช่วยงานประเพณี บุกเบิกที่ดินใหม่จากย่านเก่าแก่ เส้นทางเรือจึงย่อมมีความสำคัญที่สะท้อนวิถีชีวิต

๔.๑ **เส้นทางส้ม** คือ เส้นทางขนส่งส้มจากบางมดไปขายตามเส้นทางต่าง ๆ จากบางมดไปได้ ๓ เส้นทาง **เส้นทางแรก** คลองสี่พระยา เส้นทางไปตลาดมหานาค ชับเรือออกคลองบางปะแก้ว ล่องแม่น้ำเจ้าพระยาขึ้นไปเข้าคลองสี่พระยา **เส้นทางที่สอง** คลองบางหลวง เป็นเส้นทางเรือไปปากคลองตลาด เรือขับผ่านวัดพุทธบูชา ออกไปทางตลาดวัดไทร ตลาดวัดราชโอรส ตลาดภาษีเจริญ ออกคลองบางหลวงที่ตลาดพลู (ตลาดใหญ่วัดกลาง) ออกแม่น้ำเจ้าพระยาที่วัดอรุณราชวราราม ชับข้ามปากไปปากคลองตลาดได้ **เส้นทางที่สาม** คลองเทเวศร์ เส้นทางขับเรือคล้ายเส้นทางที่สองคือ เข้าคลองชักพระ คลองบางกอกน้อย อาจไปทางคลองย่านบางอ้อ แล้วไปปากคลองเทเวศร์ “ขับเรือต้องรู้ระดับน้ำด้วย” ระดับน้ำแค่ไหนที่เรือเข้าไปได้ เข้าไปแล้วเรือไม่ติดสะพาน คลองสี่พระยาระดับน้ำตื้นสุด คลองบางหลวงก็ค่อนข้างตื้น คลองเทเวศร์เป็นคลองที่ระดับน้ำลึกสุด ถ้าน้ำลงต้องไปทางคลองเทเวศร์ ชาวเรือเขารู้กัน มีจุดสังเกตได้จากตอมือสะพาน เส้นทางที่เรือขนส่งส้มวิ่งผ่านไป มีเรือรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เรือโดยสาร “ขับเรือไม่ใช่ง่ายนะ มีคลื่นตลอด เรือเราก็หนักปริ่มน้ำเลย ก็ขับสู้กันไป” มีเคยขับชนบ้านเรือนชาวบ้าน ถ้วย จาน ชาม หล่นลงคลอง นอกจากนี้ ยังมีเส้นทางไปส่งท่าส้มเก่า คลองสะพานควาย โดยล่องเรือจากคลองรางราชพฤกษ์ - บางมด ผ่านคลองสะพานควายขึ้นท่าส้ม (ตรงข้ามมัสยิดอัลอิสติกอมาห์) ขับเรือไปเชื่อมคลองขุดเจ้าเมือง ไปพระประแดงได้

เรือชนกันล่มในคลอง สมัยก่อนเรืออีซูซุขนส่งส้มไม่เคยชนกับใคร “ได้แต่น้ำท่วม ส้มลอยเฉย” ในคลองเรือเยอะ เรือชาวบ้าน เรือลำเล็ก ๆ มีชนกันบ้าง ล่มเองบ้าง “คลื่นมันแรง” คือ ถ้าไปสวนสาย ๆ สู้คลื่นเรืออีซูซุไม่ได้ “เขาขับแบบโอโห สมัยนั้นนะ ยิ่งตรงไหนมีเขื่อนปูน ยิ่งอันตราย” เรือไม่มีเบรก ไม่เหมือนรถ ขับติด ๆ กันไป ถ้าเกิดเรือข้างหน้าดับ ก็ต้องชนเครื่องบ้าง “แล้วยิ่งถ้าไปคนเดียวด้วยยิ่งแล้วเลย ถ้าไป ๒ คน บางคนเขาก็จับไม้พายให้ ชะลอ ๆ ไป” ส่วนใหญ่เป็นเรือเล็กที่ล่ม

๔.๒ เรือขายของ การค้าขายทางเรือ เป็นอีกกิจกรรมในอดีตที่ทำให้ย่านคลองมีความเคลื่อนไหว ชุมชนริมคลองมีเศรษฐกิจที่ยั่งยืน *ยายไป* บ้านอยู่แถวแพยายตะห์ (พิภคคลองรางราชพฤกษ์) พายเรือขายขนมจีน แกงปลาตุก ลอดช่อง ข้าวเหนียวถั่วดำ “ถ้าวันไหนแกขายไม่ดี จะบอกให้ไปเอาถ้วยใหญ่ ๆ มาใส่ *ตจาก* ร้านอยู่ฝั่งบางขุนเทียนขายไอติมปั่นกะทิ (อยู่ตรงข้ามสวน ลุงสุทิน เอี่ยมศาสตร์ ในปัจจุบัน) *ยายติ่ม* ขายก๋วยเตี๋ยวหมู *ยายปิ่น* ขายข้าวเหนียวมะม่วง เป็นญาติกับยายไป *ตาเป๋* ขายผัก แต่ก่อนใช้เรือจ้าง ต่อมาติดเครื่องยนต์ มาขายตอนเย็น ผักสดน่ากิน อย่างอื่น มีเต้าหู้ มีขนมเป็๋อง ปัจจุบันเป็นรุ่นลูกขึ้นตลาดบก นอกจากนี้ มี ก๋วยเตี๋ยว เป็ดพะโล้ แก้ววัดใหม่บัวผัน เรือกับข้าวมีอยู่ลำเดียว “ชื่อตารัตน์ ลูกยายมาก” เป็นเรือขายกับข้าว “ใครเรียกทันทีทัน ถ้าไม่ทันก็ไม่ได้กินนะวันนั้น” ชื่อของใช้ สมัยตอนอยู่ แก้ววัดใหม่บัวผัน “ไปจ่ายตลาดครุใน” วิ่งจากคลองวัดใหม่บัวผัน เลี้ยวเข้าคลองค้ำคาว จอดเรือครุนอก นั่งรถสองแถวไปตลาดครุใน ชื่อปุ๋ย-ยาใช้ในสวน ส่วนใหญ่ชื่อแพตาเสรี ร้าน ยูเล้ง ร้านครูสงบ (ร้านอยู่ใกล้โรงเรียนบางมดต้นเปาว์) (ตำแหน่งสถานที่ แพร้านค้าศึกษา เพิ่มเติมได้จาก “แผนที่เส้นทางประวัติศาสตร์ย่านคลองบางมด”)

๕. แพตายน พิพิธภัณฑ์เรือมีชีวิตแห่งย่านคลอง แพตายน หรือร้านค้าเสรีโชค โกดังเก็บเรียกว่า ๓๐๐ ลำ แพนตั้งอยู่ริมคลองบางมดฝั่งตรงข้ามกับมัสยิดดาริลหะซัน หรือมัสยิดสอนสมบูรณ์ ตายนผู้นี้เป็นชาวไทยเชื้อสายจีน มีถิ่นกำเนิดแถววัดทุ่งโพธิ์ทอง ต่อมาได้พากันสามพี่น้อง ตาโต ตาขอ ตายืน ทำมาหากิน ทำสวน จนเปิดร้านค้าริมน้ำคลองบางมด ที่นิยมเรียกกันว่า "แพตายน" (ไม่ได้เป็นเรือนแพลอยน้ำ แต่เป็นเรือนแถวที่มีชานยื่นในน้ำ) คำขายทั้งของชำ เครื่องยนต์เรือ ปุ๋ยยา เครื่องมือเกษตร ในยุคที่สวนส้มเฟื่องฟู ประมาณช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นต้นมา จนเมื่อสวนส้มโรยราประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๔ ก็กิจการซบเซาแต่ก็ยังอยู่ได้ถึงทุกวันนี้ ในร้านยังคงมีสินค้าเก่าแก่สภาพดี สะท้อนวิถีชีวิตชาวคลอง เช่น เครื่องยนต์เรือรุ่นต่าง ๆ (หลัง พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นต้นมา) ตะกร้อเก็บผลไม้ มีดฟันหญ้าในสวน เป็นต้น ในอีกด้านตายนเป็นผู้ที่รักเรือเป็นชีวิตจิตใจ ชอบซื้อเรือมาสะสม จนปัจจุบันทำธุรกิจซื้อขายเรือเป็นที่รู้จักของคนย่านแม่น้ำลำคลองต่าง ๆ ไปจนถึงสามพราน อัมพวา ไม่ต้องนับคนย่านคลองฝั่งธนบุรี ในเมื่อตายนทำธุรกิจซื้อขายไปกับเรือ หากไปทางรถต้องมีการถนอมเรือไม่ให้กระแทกจนไม้แตก โดยใช้กระสอบรองไม่ให้เรือกระแทกคานเหล็กถรถกระบะ เมื่อขนลงจะใช้ยางรถยนต์รับเรือ และเมื่อจะลากเรือจากรถกระบะเข้าโรงเก็บ จะใช้ท่อพีวีซีหลายลำรองใต้ท้องเรือเหมือนล้อเลื่อนแล้วเข็นเรือไป เป็นความฉลาดรู้ของคนท้องถิ่น

แพตายนัน หรือร้านค้าเสรีโชค โกดังเก็บเรือ

ที่มา: เพจ เทียวคลอง ต้องลองเที่ยว https://www.facebook.com/profile.php?id=100005737466515&locale=th_TH

๖. พายเรือสืบสานตำนานคลอง จากเรื่องราวทั้งหมดได้บอกเล่าเรื่องราวให้เห็นว่า เรือเคยมีบทบาทต่อวิถีชีวิต จนมาเป็นส่วนหนึ่งในวัฒนธรรมคนคลอง รวมทั้งเป็นสิ่งที่แฝงไว้ซึ่งภูมิปัญญา แต่ในปัจจุบันเรือได้ลดบทบาทลง เพราะมีถนนและรถยนต์ ทำให้การเดินทางสะดวกและรวดเร็วกว่าในอดีต อย่างไรก็ตาม การเดินทางทางเรือ ยังมีเสน่ห์และมีความสวยงามด้านทัศนียภาพ จึงยังคงมีกิจการท่องเที่ยวทางเรือ และบริการเรือท่องเที่ยว ในพื้นที่เขตจอมทอง ท่งครุ และบางขุนเทียน ดังตัวอย่างกิจการต่อไปนี้

๖.๑ สมคิดการท่องเที่ยว มีสำนักงานด้านคลองดาวคะนอง ใช้เรือดำนขนาดเล็กให้บริการรับนักท่องเที่ยว พาเที่ยวย่านคลองด่าน คลองสนามชัย คลองบางขุนเทียน ผ่านสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ เช่น วัดราชโอรส วัดหนัง วัดนางนอง วัดบางขุนเทียนนอก วัดบางขุนเทียน ใน วัดไทร สวนภูมิไจการ์เด็น เป็นต้น รวมทั้งเส้นทางนอกเขตจอมทอง เช่น คลองบางหลวง วัดปากน้ำภาษีเจริญ ตลาดพลู ฯลฯ

๖.๒ เรือตาหลิม เป็นชาวสวนมะพร้าวบางประทุน มีเรือหางยาวบริการนักท่องเที่ยว พาเที่ยวย่านเขตจอมทอง รวมทั้งคลองซอยที่เรือขนาดเล็กของตาหลิมจะขับเข้าไปได้ เช่น คลองบางประทุน คลองบางหว่า เป็นต้น

- ๖.๓ เรือไฟฟ้าท่องเที่ยวคุณมงคล เกียรติกาญจนสกุล หรือพีโต้ จอดเรือประจำที่คลองบางขุนเทียนหน้าสวนภูมิไจการ์เด็น พีโต้ได้ดัดแปลงเรือเครื่องยนต์เป็นเรือไฟฟ้า เพื่อการรักษาสิ่งแวดล้อม เป็นเรือขนาด ๑๐ ที่นั่ง บริการเรือท่องเที่ยวตามย่านคลองและแม่น้ำเจ้าพระยา
- ๖.๔ บ้านเขียนวาดและภาพพิมพ์ ตั้งอยู่ริมคลองบางมดด้านเขตบางขุนเทียน เป็นกิจการบ้าน Workshop งานศิลปะ กิจการเรือท่องเที่ยว ซึ่งมีทั้งเรือขนาด ๘ ที่นั่ง ๑๔ ที่นั่ง และ ๒๐ ที่นั่ง บริการท่องเที่ยวตามย่านคลองทั้งคลองบางมด คลองรางแม่น้ำ คลองด่าน คลองบางขุนเทียน คลองบางหลวง ฯลฯ นอกจากนี้ ยังเปิดบริการเช่าเรือคายัคและซัพบอร์ด สำหรับนักท่องเที่ยวได้เช่าพายเรือเที่ยวคลองบางมด คลองรางราชพฤกษ์ คลองค้ำคาว คลองรางโพธิ์ คลองรางแม่น้ำ คลองรางแค เป็นต้น
- ๖.๕ กัมปงในดงปรีอ เป็นกิจการท่องเที่ยวและการเกษตร โดยวิสาหกิจชุมชนदारูลิบาดะห์ ตั้งอยู่ริมคลองรางราชพฤกษ์น้อย มีเรือท่องเที่ยวคอกแพะ สวนมะพร้าว วัด มัสยิด สวนส้ม บ่อปลา ฯลฯ ในย่านคลองรางราชพฤกษ์ คลองบางมด คลองค้ำคาว คลองรางแม่น้ำ ฯลฯ
- ๖.๖ บ้านสวน ๓๓๓ ตั้งอยู่ริมคลองรางโพธิ์บน ให้บริการเช่าเรือคายัคและซัพบอร์ด พายเที่ยวชมคลองบางมด คลองรางราชพฤกษ์ คลองค้ำคาว คลองรางโพธิ์ คลองรางแม่น้ำ คลองรางแค เป็นต้น